

حقوق فرهنگی و اجتماعی معلولین در نظام حقوقی ایران و اسناد بین المللی

زهرا حسنخانی فرد

دانشجوی کارشناسی ارشد، حقوق خصوصی، موسسه آموزش عالی رسالت، کرمان، ایران

zahrahasankhanifard@gmail.com

فائزه مرادی عسکری

مربی گروه حقوق، موسسه آموزش عالی رسالت، کرمان، ایران

Moradif81@yahoo.com

چکیده

معلولیت پدیده‌ای می‌باشد که هر انسانی ممکن است در طول زندگی خویش به آن دچار گردد؛ معلولین خواهان حقوق ابتدائی خود می‌باشند و جز در سایه حمایت‌های ویژه و خاص نمی‌توانند به حقوق واقعی خویش نائل گردند. مشارکت کامل در جامعه، برابری فرصت‌ها و مناسب‌سازی محیط اجتماعی برای معلولان، سه مقوله عمده‌ای به حساب می‌آیند که در رابطه با این گروه باید مورد توجه قرار گیرند. در واقع با توجه به ناتوانی‌های جسمی و یا روحی معلولان تحقق حقوق آنها از جمله حقوق فرهنگی و اجتماعی آنها با مشکلات و چالش‌هایی همراه بوده و برای رفع این موانع نیاز به راهکارهای قانونی و اجرایی ویژه می‌باشد. پژوهش حاضر سعی بر آن دارد تا با روش توصیفی و تحلیلی به بررسی حقوق فرهنگی اجتماعی معلولین در نظام حقوقی ایران و اسناد بین المللی بپردازد. در همین راستا در بعد بین المللی مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سیزدهم دسامبر ۲۰۰۶ کنوانسیون حقوق معلولان را به همراه پروتکل اختیاری آن، تصویب کرده است. تصویب کنوانسیون حقوق معلولان نقطه عطف بزرگی در تلاش به منظور بر آوردن نیازها و نگرانی‌های افراد دارای معلولیت بر اساس حقوق بشر تلقی می‌گردد. در حقوق داخلی نیز آخرین اقدام قانونی، قانون حمایت از حقوق معلولان مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰ بوده و در سال ۱۳۸۸ هم ایران به کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت ملحق گردیده است. پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است و مطالب آن به روش کتابخانه ای با استفاده از کتب و مقالات تالیفی و ترجمه ای تحلیل و تدوین گردیده است.

واژگان کلیدی: حقوق فرهنگی و اجتماعی، معلولین، حقوق ایران، اسناد بین المللی.